

електронною поштою” (від англ. *mail* –пошта), *паквілянт* (програміст на мові *PASCAL*).

У професійному жаргоні виникають і нові фразеологізми, семантична мотивація яких зрозуміла тільки обізнаним з комп'ютерною технікою: *тиснути батони* (працювати з клавіатурою); *полірувати глюки* (налагоджувати систему після виявленої помилки).

Отже, незважаючи на дію певних позамовних факторів, що уповільнюють формування української комп'ютерної лексики, можна стверджувати, що цей процес активно розвивається. На сьогоднішній день комп'ютерні слова утворюють окрему мікросистему, ядро якої складають вузькоспеціальні терміни, а периферія має розгалужені зв'язки з іншими мікросистемами, що сприяє їх взаємозбагаченню і взаємопроникненню.

СУРЖИК ЯК ЯВИЩЕ ІНТЕРФЕРЕНЦІ В УМОВАХ БІЛІНГВІЗМУ

Доп. – Чернякова М., ММ-55
Наук. кер. – викл. Сушкова О.М.

Досліджується специфіка функціонування суржиків в Україні як явища інтерференції в умовах білінгвізму.

Ключові слова: *суржик, інтерференція.*

В Україні склалася парадоксальна ситуація, коли згідно з чинним законодавством Україна має одну державну мову, а фактично на її території цілком рівноправно і навіть з певною кількісною перевагою функціонує російська мова. Ми маємо сьогодні українську національну державу без чітко викарбуваних національних рис, без джерельно чистої, загальновизнаної й повсюдно утвердженої мови.

Багато дослідників звертається до питання суржиків в Україні: Л.Масенко, Г.Поберезька, В.Радчук, О.Сербенська та ін. Мовознавець Л.Масенко зауважує: “Навіть найменш підвладний змінам граматичний кістяк мови в суржиків розхитаний і плинний” [1, с.29]. Натомість перекладознавець В.Радчук підкреслює, що “змішання мов іде второваними

стежками, де діють свої закони інтерференції. Суржик постає не безладно, це теж мова" [2, с. 12].

Кожного дня доводиться чути суржик. Усюди. Відчуття, м'яко кажучи, не з приємних. "Чому люди так розмовляють?" Відповідь проста, але приємного в ній мало. Суржик панує в усіх сферах нашого життя. Але чи стане він мовою?

Зі здобуттям Україною незалежності й підвищенням статусу та престижу української мови, ситуація російсько-українського суржику дещо змінилася.

Мовне каліцтво заповнило наші телеекрани. Немає жодного каналу, який би працював тільки державною мовою, пропагував українську культуру, літературну мову. Чому, коли українець жартує, він обов'язково мусить розмовляти суржиком? Хто штампує нам "вірок сердючок", "шоу самотніх холостяків" та інше хохляцтво? Адже маємо класичні зразки українського гумору. Чому ж наща молодь не спроможна на справжні українські жарти на арені клубів веселих і кмітливих? Бо мовою їхнього навчання, спілкування був і залишається суржик.

Отже, у дні домінування електронних ЗМІ суржик вийшов із-під стріх, кухонь та базарів, зазвучав в ефірі. Більш того, він (суржик) став помітним елементом гумористичних програм, молодіжної музики. Улюбленець молоді DJ Толя з "Gala - Радіо" кілька разів на тиждень запрошує: "Хто там в ехвірі? Ану заходь!" До нього стали звертатися й письменники (останні повісті В.Шевчука "Горбунка Зоя" та "Сім титоньок великого музиканта").

Уявлення про суржик, яке подається в школі досить обмежене з огляду на загально мовне явище. Це заважає молоді зрікатися суржику, бо уявлення про нього упереджене. Справді, коли "усі в нашому місті" розмовляють суржиком, то чому не вважати, що це справжня народна мова. А суворі вимоги викладачів та авторів підручників, словників відстали від життя. Тим більше, вживання іноземних слів (зокрема, англійських) робить нас сучаснішими, освіченішими, поважнішими.

Коли мова не має міцних позицій у суспільстві, вона гине, перетворюючись на суржик. Українська мова зазнала велику кількість утисків та заборон, але вижила, вистояла. Процес запозичення маргінальної лексики у мови народу-сусіда є природнім. Якщо це явище переходить певні межі, то лексика під загрозою руйнації – перехід мови в суржик.

Чи збагатять суржикові форми розмовну українську мову, чи стане він мовою, чи зникне як культурне явище. Але я можу сказати напевне: українська літературна мова здобуває своє місце, її вивчає чимало іноземців; виявом коректності й шляхетності є, наприклад, те, що нею на державному рівні послуговуються представники посольств багатьох держав в Україні. Це її нові, а можливо, лише оновлені функції.

“Лінгвістичне чудо”, як назвав нашу мову Ю. Шевельов, маючи на увазі сотні заборон та різні утиски, через які вона пройшла, має демонструвати свою життєздатність через активізацію духовних зусиль нації й кожного, причетного до неї. Українське слово наш Бог. Жити йому вічно. Пам’ятаймо це. Плекаймо, цінуймо, шануймо рідне слово рідної матері в рідній країні!!!

Література:

1. Масенко Л. Мова і політика. – К., 1999. – С. 29.
2. Радчук В. Мова в Україні: стан, функції, перспективи // Українська мова та література. – 2000. – №6

КУЛЬТУРА МОВИ У СПІЛКУВАННІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Доп. – Ніколаєнко Р., ММ-55
Наук. кер. – викл. Сушкова О.М.

Розглядається питання культури мови у спілкуванні сучасної молоді.

Ключові слова: культура мови, норми літературної мови.

Мова народу – це надбання, основа його культури. Значення рідної мови у повсякденному нашому житті величезне,